

Norges vassdrags- og energidirektorat
Pb 5091 Majorstua

Deres referanse

Saksbehandler
Hans-Christian Udnæs

Vår referanse
HCU/1639341-1

Dato
10.04.2026

Søknad om redusert vannføring fra Mjøsa

Innlandet Bondelag har anmodet GLB om å søke om redusert tapping fra Mjøsa. Bakgrunnen er tidlig avsmelting i lavlandet, og tørt vær, som gir tidligere vanningsbehov enn normalt. Med relativt kald og tørr værprognose tar det lang tid å fylle Mjøsa til vannstand 121,2 m, som kreves for bruk av de fleste vanningsanlegg rundt Mjøsa. Landbruket rundt Mjøsa er viktigste leverandør av poteter, grønnsaker og korn i Innlandet, og har en viktig nasjonal forsyningsfunksjon. Det anses som kritisk for produksjonen at vanningsanleggene kan brukes så snart som mulig.

I henhold til manøvreringsreglementet for Mjøsa gitt ved kgl.res. 9.juni 1961 og 15. mai 1981 skal lukene på Svanfoss stå i flomstilling under flomstigning om våren. Flomstilling gir en vannføring i Vormå som er mest mulig lik den naturlige vannføringen som ville vært uten reguleringsanlegget på Svanfoss. GLB søker om å fravike flomstilling under fylling fram til vannstanden er oppe på 121,2 m for å sikre en vannstand som gjør at vanningsanlegg for jordbruket kan brukes så snart som mulig. Hvis det blir nødvendig å tappe noe redusert for å holde vannstanden over 121,2 etter at den er oppnådd, søker vi også om at dette kan bli gjort.

Vannstanden i Mjøsa er i dag 120,10 m (NN54). Dagens prognose tilsier at en vannstand på 121,2 m oppnås ca 19. mai, gitt at tappingen økes gradvis, i tråd med reglementet, fra dagens ca 210 m³/s (ved vannstand 120,10 m) til ca 360 m³/s ved vannstand 121,2 m. Ved å holde tappingen stabilt på ca 180 m³/s (mellom 150 og 200 m³/s) når vannstanden stiger, framfor å øke tappingen i tråd med reglementet, vil vannstand 121,2 m oppnås ca 10 - 12 dager tidligere. GLB søker derfor om å holde tappingen mellom 150 og 200 m³/s, fra og med 16.april og fram til vannstanden i Mjøsa når kote 121,2. Vi tar sikte på at vannføringen i Glomma (ref Solbergfoss) ikke skal synke under 450 m³/s i april og 500 m³/s i mai.

Det forventes ikke at redusert tapping i forhold til reglementet vil føre til negative miljøkonsekvenser i Glomma så lenge vannføringen holdes over de angitte vannføringene, og ikke tillates å synke vesentlig gjennom den omsøkte perioden. En større reduksjon i vannføringen i Glomma ville vært negativt for fugl (hekking og matsøk), fisk (gyting) og bunndyrfauna. Vannstanden i Øyeren vil være oppe på reglementær sommervannstand fra 16. mai, og vil ikke påvirkes gjennom perioden. Vannstanden i Vormå vil heller ikke synke vesentlig så lenge vannføringen i Glomma er stabil eller stiger. På grunn av lite snø i Mjøsas nedbørfelt (ca 70 % av normalen), er flomfaren liten i år. Sannsynligheten for overskridelse av middelflom i Mjøsa er lav (omtrent 10 %), og denne sannsynligheten øker ikke på grunn av tiltaket det søkes om.

Med vennlig hilsen for
Glommens og Laagens Brukseierforening

Hans-Christian Udnæs
Fagansvarlig vassdragsdrift, Hafslund Kraft

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopimottakere:
Innlandet Bondelag